

طراحی یک مدل مکانیابی-مسیریابی شبکه توزیع دارو مبتنی بر دستهبندی تقاضا

آرمان نعمت پسند

استاد راهنما:

دکتر سید جواد حسینی نژاد

پایاننامه برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع گرایش مدلسازی سیستمهای کلان

شهريور ١٣٩٧

چکیده:

در این پایاننامه یک مساله مکانیابی-مسیریابی شبکه توزیع دارو با در نظر گرفتن پنجرههای زمانی و نیز دستهبندی تقاضای مشتریان انجام پذیرفته است. مدل دو هدفه ارائه شده ابتدا به دنبال کاهش هزینه های لجستیکی و تاسیس انبار و نیز سپس در تلاش برای بیشینه سازی خدمت رسانی با هدف انجام رسالت اجتماعی در حوزه سلامت می باشد. با توجه به تعداد زیاد داروخانه، آنها به دو دسته مهم و معمولی دستهبندی شده اند. دسته اول به طور کلی باید سرویس دهی شود. این دسته را تابع هدف اول کنترل کرده و کمترین هزینه ممکن محاسبه می شود. در تابع هدف دوم، مدل به دنبال تامین تقاضای تعداد بیشتری از داروخانه های دسته دوم می باشد. در ادامه مدل در اندازه های کوچک و متوسط و نیز بزرگ حل شده است. یک روش کلاسیک به کمک نرم افزار گمز و سالور prex و هم چنین یک الگوریتم پیشنهادی فرا ابتکاری جهت حل مدل ارائه شده است. مقایسه دو روش نشان می دهد که خطای روش فرا ابتکاری در مدلی با اندازه متوسط (۴ تولید کننده، ۸ توزیع کننده و ۱۲ داروخانه) که جواب دقیق را می دانیم، برای تابع هدف اول، ۲٫۳٪ و برای تابع هدف دوم برابر با ۲٫۹۷ و ۲٫۹۷ می باشد. هم چنین دوشاخص میانگین فاصله ایده آل و پراکندگی به ترتیب برابر با ۲٫۹۷ و ۲٫۹۷ می باشد

کلمات کلیدی: مکان یابی-مسیر یابی، مدل برنامهریزی خطی،پنجرههای زمانی، دستهبندی، خوشهبندی

Abstract

The costs of logistics and distribution are included in the significant share of the product price. Hence, choosing appropriate decisions and reducing these costs can have an inevitable effect in reducing the final price of products. There is a location-routing problem including time windows in this thesis. In addition, the model concentrates on customer demand's clustering. Firstly, a pharmaceutic distribution network has been designed. There are three levels (Supplier, distributer, pharmacy) in this network. Both supplier and distributer belong to a same company. So there is an allocation model between them. A location-routing problem has been implemented for relation between pharmacy and distributer. In order to selected product nature which is perishable, time winows play a prominent role in this research. The research base model is a bi-objective mathematical model. First object's target is minimizing the costs. In contrast, the second on pays attention to maximize social mission of company by providing adequate amount of products. Due to huge number of pharmacies, there have been devided to three clusters. The first two clusters are the emergency ones. Therefore, their demand should been satisfied. The third cluster includes ordinary pharmacies and the satisfaction of their demands is related to second objective of model. Finally, model has been solved with different example in various sizes. Two approachs have been used in order to solve the model, exact and metaheuristic algorihms.

.

Key words: Location and routing, bi-objective mathematical model, time window, a pharmaceutic distribution network, clustering

K.N.Toosi University Of Technology Department of Industrial Engineering

Designing a location-routing model for pharmaceutical distribution network based on demand clustering

Arman Nematpasand

Supervisor: Dr. Seyed Javad Hosseininezhad

A Thesis Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Science in Industrial engineering- Large scale system modeling

Aug 2018